

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4200/2559	พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการ สูงสุด	โจทก์ นางหนูแดง ดีโยธา กับพวก
		โจทก์ร่วม นายแพทย์ลีโรจน์ กาญจนปัญญาพล กับพวก
		จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 15, 193 วรรคสอง, 216 วรรคหนึ่ง, 221, 225

ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม)

ป.อ. มาตรา 83, 91, 264, 268, 288

ป.วิ.อ. มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบ มาตรา 216 วรรคหนึ่งและมาตรา 225 วางหลักว่า ฎีกาทุกฉบับต้องมีข้อคัดค้านคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ระบุข้อเท็จจริงที่ชัดแจ้งหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิงเป็นลำดับ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ในความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น โจทก์ร่วมที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ร่วมที่ 2 ฎีกาโดยคัดลอกข้อความที่อุทธรณ์มาเป็นฎีกาทั้งสิ้นและศาลอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยในปัญหาเดียวกันไว้แล้ว ฎีกาของโจทก์ร่วมที่ 2 มิได้ยกเหตุผลคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่าไม่ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนอย่างไร ที่ถูกแล้วศาลอุทธรณ์ควรวินิจฉัยอย่างไรและด้วยเหตุผลใด ไม่ชอบด้วยบทกฎหมายดังกล่าว จึงไม่อาจใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ฎีกาตาม

ป.วิ.อ. มาตรา 221 ได้ แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อ ในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาและศาลชั้นต้นรับฎีกาของโจทก์ร่วมที่ 2 มาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

โจทก์ฎีกาว่า ขณะที่ยำเลยที่ 1 และที่ 4 ร่วมกันฆ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง และตัดออกจากร่างกายของ ล. และจำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันฆ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง ออกจากร่างกายของ น. เพื่อนำเอาอวัยวะนั้นไปทำการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่บุคคลอื่น ล. และ น. ยังไม่อยู่ ในภาวะสมองตาย คือ การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงนั้น เห็นว่า เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โดยให้เหตุผลว่า ผู้ป่วยราย ล. และ น. ประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะจากะโหลกแตกและสมองถูกกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ทำให้สมองบริเวณแกนสมองเคลื่อนไป แพทย์จึงตรวจพบว่ามีเนื้อเยื่อสมองบางส่วนแตกเสียหายใจ เนื่องจากไม่หายใจ เมณฑการตรวจและวินิจฉัยสมองตายกระทำโดยการตรวจและทดสอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายและตามหลักวิชาการทางการแพทย์ ปรากฏว่าผู้ป่วยทั้งสองรายนี้ไม่รู้สึกตัว ไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวดและเมื่อถอดเครื่องช่วยหายใจออกก็ไม่หายใจ แสดงให้เห็นได้ว่าแกนสมองของผู้ป่วยทั้งสองรายนี้ถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไปแล้ว ทำให้ไม่สามารถหายใจได้อย่างแน่นอน ก่อนทำการผ่าตัดอวัยวะให้ผู้ป่วยตรวจพบว่ามีเนื้อเยื่อสมองตายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายและตามหลักวิชาการทางการแพทย์ ปรากฏว่าผู้ป่วยทั้งสองรายนี้ไม่รู้สึกตัว ไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวดและเมื่อถอดเครื่องช่วยหายใจออกก็ไม่หายใจ แสดงให้เห็นได้ว่าแกนสมองของผู้ป่วยทั้งสองรายนี้ถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป บุคคลทั้งสองจึงอยู่ในสภาวะสมองตายตามประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายฉบับแรกและฉบับที่ 2 ก่อนทำการผ่าตัดนำอวัยวะของ ล. และ น. ออกไป วัสดุแพทย์ ตรวจผู้ป่วยทั้งสองแล้ว ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว ไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวด และเมื่อปลดเครื่องช่วยหายใจออกจากท่อแล้วผู้ป่วยไม่หายใจเอง ข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แกนสมองของผู้ป่วยทั้งสองคนถูกทำลายจนไม่สามารถทำงานต่อไปได้แล้ว ทำให้ไม่สามารถหายใจได้อีกโดยปราศจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายตามประกาศแพทยสภา แม้การวินิจฉัยเรื่องแกนสมองตาย จะขาดตกบกพร่องไปบ้าง เช่น ไม่ได้ใช้แบบพิมพ์ของแพทยสภา หรือการวินิจฉัยสมองตายกระทำโดยแพทย์ไม่ครบ 3 คน ก็เป็นความบกพร่องในด้านการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนดไว้ซึ่งจำเลยที่ 1 และที่ 2 ก็ถูกลงโทษโดยแพทยสภาไปแล้ว โดยโจทก์มิได้โต้แย้งว่าคำพิพากษาศาลอุทธรณ์วินิจฉัยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร

และด้วยเหตุผลใด จึงเป็นฎีกาที่ไม่คัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบมาตรา 216 วรรคหนึ่ง และมาตรา 225 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า การตายของ ล. และ น. จะนำหลักเกณฑ์ตามประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายซึ่งออก ในปี 2532 และตามประกาศแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ปี 2539 มาใช้ไม่ได้ เนื่องจากเป็นการวินิจฉัยการตายในทางการแพทย์ที่จะใช้ในการเปลี่ยนปลูกถ่ายอวัยวะ แต่คดีนี้จะต้องวินิจฉัยการตายตามความหมายในทางกฎหมาย คือ การไม่หายใจและหัวใจหยุดทำงาน นั้น เห็นว่า ป.อ. มาตรา 288 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นมีองค์ประกอบความผิดประการหนึ่ง คือ ฆ่า คำว่า "ฆ่า" เป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปว่าหมายถึงการกระทำด้วยประการใด ๆ ให้คนตาย แต่ตาม ป.อ. มิได้กำหนดบทนิยามคำว่า "ตาย" ว่ามีความหมายอย่างไร และไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายไดนิยามความตายให้ชัดเจน เมื่อตาม พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 กำหนดให้แพทย์เป็นผู้ออกหนังสือรับรองการตาย ดังนั้น การวินิจฉัยการตายจึงเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่ต้องให้แพทย์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้วินิจฉัย โดยที่งานของแพทย์มีลักษณะเป็นวิชาชีพ จึงเป็นงานที่ต้องมีกรอบขนบธรรมเนียมและจรรยาบรรณของหมุ่คณะโดยเฉพาะ และเป็นการใช้ความรู้ในวิทยาการเฉพาะด้านที่ผู้อื่นไม่อาจรู้ได้ทั้งหมด อีกทั้งมีวิวัฒนาการด้านการรักษาและวิทยาการเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การประกอบวิชาชีพเวชกรรมจึงมีกฎเกณฑ์ควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพนี้เป็นพิเศษ และมีกรอบวิชาชีพที่ชัดเจน โดยบุคคลในวิชาชีพเดียวกันเพื่อให้การประกอบวิชาชีพเป็นไปโดยถูกต้องตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ขณะเกิดเหตุ วิทยาศาสตร์การแพทย์ด้านการปลูกถ่ายอวัยวะ ในผู้ป่วยที่มีปัญหาการสูญเสียหน้าที่การทำงานของอวัยวะหรือมีความล้มเหลวของอวัยวะต่าง ๆ เช่น หัวใจ ตับ ไต เป็นต้น มีความก้าวหน้าจนสามารถเอาอวัยวะที่ตายแล้วหรือยังมีชีวิตอยู่เข้าไปปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่ผู้ป่วยได้ ในการนี้ได้มีประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย พ.ศ.2532 และประกาศแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2539 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตายมีสาระสำคัญว่า การวินิจฉัยชนตตาย โดยอาศัยเกณฑ์สมองตายนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องนำไปใช้โดยเฉพาะกับการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะสำคัญของมนุษย์และอาจนำไปใช้ในกรณีอื่นๆ ในอนาคตเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพและเพื่อประโยชน์ของประชาชน บุคคลซึ่งได้รับการวินิจฉัยว่าสมองตาย ถือว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย สมองตายหมายถึง การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป แพทย์เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและตัดสินใจการตายของสมองตามเกณฑ์ของวิชาชีพ ดังนั้น เมื่อแพทย์ได้ใช้วิธีการที่ได้รับการยอมรับในการสรุปว่าคนไข้หนึ่งถึงแก่ความตายแล้ว บุคคลผู้อยู่ในสภาวะสมองตาย คือ การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตายที่คณะกรรมการแพทยสภากำหนด และออกเป็นประกาศแพทยสภาตามประกาศแพทยสภาดังกล่าว ย่อมถือได้ว่าเป็นการตายของบุคคล การที่จำเลยที่ 1 และที่ 4 แพทย์ผู้ร่วมผ่าตัดเอาไต ทั้ง 2 ข้าง และตัดออกจากร่างกายของ ล. และจำเลยที่ 1 และที่ 2 แพทย์ผู้ร่วมผ่าตัดเอาไต ทั้ง 2 ข้าง ออกจากร่างกายของ น. ซึ่งอยู่ในสภาวะสมองตายตามประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย เพื่อนำเอาอวัยวะนั้นไปทำการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่บุคคลอื่น จึงเป็นการกระทำต่อบุคคลที่ตายแล้ว ไม่มีสภาพเป็นบุคคลที่จะถูกฆ่าได้อีก ไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น

โจทก์ฟ้องขอ ให้งดโทษจำเลยทั้งสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 264, 268, 288 และริบเอกสารปลอมของกลาง

จำเลยทั้งสี่ให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นางหนูแดง และนายเจริญ มารดาและบิดาของนางสาวลัดดา ผู้ตาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต โดยให้เรียกเป็นโจทก์ร่วมที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ริบเอกสารปลอมของกลาง คำขออื่น ให้ยก โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์และโจทก์ร่วมที่ 2 ฎีกา โดยอ้างการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาของโจทก์ว่ามิเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัยเฉพาะจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ในความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น และผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ร่วมที่ 2 ฎีกา ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นสมควรวินิจฉัยยกอนว่า ฎีกาของ โจทก์ร่วมที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 216 วรรคหนึ่งและมาตรา 225 หรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 216 วรรคหนึ่ง และมาตรา 225 วางหลักไว้ว่า ฎีกาทุกฉบับต้องมีข้อคัดค้านคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ระบุข้อเท็จจริง โดยยกข้อเท็จจริงกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิงเป็นลำดับ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ในความผิดฐานดังกล่าว โจทก์ร่วมที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ร่วมที่ 2 ฎีกาโดยคัดลอกข้อความที่อุทธรณ์มาเป็นฎีกาทั้งสิ้นและศาลอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยในปัญหาเดียวกันไว้แล้ว ฎีกาของโจทก์ร่วมที่ 2 มิได้ยกเหตุผลคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่าไม่ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนอย่างไร ที่ถูกแล้วศาลอุทธรณ์ควรวินิจฉัยอย่างไรและด้วยเหตุผลใด ไม่ชอบด้วยบทกฎหมายดังกล่าว จึงไม่อาจใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 221 ได้ แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อ ในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาและศาลชั้นต้นรับฎีกาของ โจทก์ร่วมที่ 2 มาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

วินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กระทำ ความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นหรือมิ เห็นว่า ข้อความในฎีกาของโจทก์ดังกล่าว เป็นไป ในทางนอกเดียวกับที่โจทก์กล่าวไว้ในอุทธรณ์อันเป็นการโต้แย้งคัดค้าน คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้น เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า แกนสมองของนางสาวลัดดา ถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป บุคคลทั้งสองจึงอยู่ในสภาวะสมองตายตามประกาศแพทยสภาเรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายฉบับแรกและฉบับที่ 2 และมีเหตุผลในการวินิจฉัย โดยละเอียดว่า นางสาวลัดดาถูกรักษาอาการบาดเจ็บอย่างรุนแรง นายแพทย์นิสิต แพทย์ประจำศาล ศัลยศาสตร์โรงพยาบาลวชิรพยาบาลตรวจอาการของนางสาวลัดดา ในวันที่ 25

กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 7 นาฬิกา พบว่านางสาวลัดดามีอาการสมองตาย พยานปากนี้ตรวจนางสาวลัดดาอีกครั้งในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ เวลา 22 นาฬิกา ขณะนั้นนางสาวลัดดามีอาการสมองตาย ต่อมาวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2540 เวลา 7 นาฬิกา พยานตรวจและวินิจฉัยว่า นางสาวลัดดามีอาการสมองตาย พยานปากนี้ทำการวินิจฉัยไว้ ซึ่งการตรวจวินิจฉัยมีระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 9 ชั่วโมง นายแพทย์ศิริศักดิ์ ซึ่งมาทำงานนอกเวลาที่โรงพยาบาลวชิรปราการ และเป็นผู้ผ่าตัดและต่อหน้าเหลือนบริเวณขาหนีบของนางสาวลัดดาเพื่อส่งไปเปรียบเทียบกับเนื้อเยื่อของคนไข้ที่รอรับตามเวชระเบียน ได้ตรวจนางสาวลัดดาด้วยตนเองแล้วมีความเห็นว่าสมองตายแล้ว ก่อนทำการผ่าตัดนำอวัยวะของนางสาวลัดดาออกไป แพทย์ผู้ตรวจแล้ว วัสดุแพทย์ ตรวจแล้วแล้ว คนไข้ไม่รู้สึกตัว ไม่ตอบสนอง และเมื่อปลดเครื่องช่วยหายใจออกจากท่อแล้วคนไข้ไม่หายใจเอง จึงประเมินสรุปว่านางสาวลัดดาสมองตายแล้ว ส่วนกรณีของนาง

นางซึ่งประสบอุบัติเหตุตกจากรถ สมองถูกกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง นายแพทย์ชลิต ซึ่งเป็นเจ้าของไข้รายนี้ขณะที่ยังรักษาอยู่โรงพยาบาลสมุทรปราการ แพทย์ชลิต ซึ่งเป็นเจ้าของไข้รายนี้ไม่รู้สึกตัว ไม่หายใจ ไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวด และทดสอบโดยเอาเครื่องช่วยหายใจออก ผู้ป่วยรายนี้ก็ไม่มีหายใจ แสดงให้เห็นว่าแกนสมองของผู้ป่วยทั้งสองคนถูกทำลายจนไม่สามารถทำงานต่อไปได้แล้ว ทำให้บุคคลทั้งสองไม่แก่หนการวินิจฉัยสมองตายตามประกาศแพทยสภาแล้ว แม้ในกรณีวินิจฉัยเรื่องแกนสมองตายดังกล่าวจะขาดตกบกพร่องไปบ้าง เช่น ไม่ได้ใช้แบบพิมพ์ของแพทยสภา หรือการวินิจฉัยสมองตายกระทำโดยแพทย์ไม่ครบ 3 คน ก็เป็นเรื่องความบกพร่องในด้านการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนดไว้ซึ่งจำเลยที่ 1 และที่ 2 ก็ถูกลงโทษโดยแพทยสภาไปแล้ว เช่นนี้ แต่โจทก์มิได้โต้แย้งว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ดังกล่าววินิจฉัยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร และด้วยเหตุผลใด ฎีกาของ โจทก์ข้อนี้จึงเป็นฎีกาที่ไม่คัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 216 วรรคหนึ่ง และมาตรา 225 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยเช่นกัน

คดีมีปัญหาวินิจฉัยข้อกฎหมายตามฎีกาของโจทก์ว่า การที่จำเลยที่ 1 และที่ 4 แพทย์ผู้ร่วมผ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง และตัดออกจากร่างกายของนางสาวลัดดา และจำเลยที่ 1 และที่ 2 แพทย์ผู้ร่วมกันผ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง ออกจากร่างกายของนางนางซึ่งอยู่ในสภาวะสมองตายตามประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตายเพื่อนำเอาอวัยวะนั้นไปทำการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่บุคคลอื่นเป็นความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 บัญญัติว่า ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษ...ตามบัญญัติดังกล่าว ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นมีองค์ประกอบประการหนึ่ง คือ ฆ่า คำว่า "ฆ่า" เป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปว่าหมายถึงการกระทำด้วยประการใด ๆ ให้คนตาย แต่ประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้กำหนดบทนิยามคำว่า "ตาย" ไว้ว่ามีความหมายอย่างไร และไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายไดนิยามความตายให้ชัดเจน เมื่อตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 กำหนดให้แพทย์เป็นผู้ออกหนังสือรับรองการตาย ดังนั้น การวินิจฉัยการตายจึงเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่ต้องให้แพทย์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้วินิจฉัย โดยที่งานของแพทย์นั้นมีลักษณะเป็นวิชาชีพ จึงเป็นงานที่ต้องมีกรอบขนบธรรมเนียมและจรรยาบรรณของหมุ่คณะโดยเฉพาะ และเป็นการใช้ความรู้ในวิทยาการเฉพาะด้านที่ผู้อื่นไม่อาจรู้ได้ทั้งหมด อีกทั้งมีวิวัฒนาการด้านการรักษาและวิทยาการเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การประกอบวิชาชีพเวชกรรมจึงมีกฎเกณฑ์ควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพนี้เป็นพิเศษ และมีกรอบวิชาชีพที่ชัดเจน โดยบุคคลในวิชาชีพเดียวกันเพื่อให้การประกอบวิชาชีพเป็นไป โดยถูกต้อง ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2525 กำหนดให้แพทยสภาควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเพื่อให้การประกอบกิจตามประกาศวิชาชีพเวชกรรมถูกต้องตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เวชกรรม มีอำนาจหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม พก ใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม รวมทั้งออกข้อบังคับว่าด้วยการกำหนดโรคหรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับแพทยสภา ขณะเกิดเหตุ วิทยาศาสตร์การแพทย์ด้านการปลูกถ่ายอวัยวะ ในผู้ป่วยที่มีปัญหาการสูญเสียหน้าที่การทำงานของอวัยวะหรือมีความล้มเหลวของอวัยวะต่างๆ เช่น หัวใจ ตับ ไต เป็นต้น มีความก้าวหน้าจนสามารถเอาอวัยวะจากผู้ที่ถึงแก่ความตายแล้วหรือยังมีชีวิตอยู่เข้าไปปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่ผู้ป่วยได้ การปลูกถ่ายอวัยวะเป็นการบวนการที่แพทย์ต้องกระทำการผ่าตัดร่างกายแล้วนำอวัยวะออกจากร่างกายบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งที่ยังมีชีวิตและมีความต้องการที่จะรักษา ทำให้ผู้ที่ได้รับอวัยวะรอดชีวิต ในการนี้ได้มีประกาศแพทยสภาเรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย พ.ศ.2532 และประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตายมีสาระสำคัญว่า การวินิจฉัยชนตตาย โดยอาศัยเกณฑ์สมองตายนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องนำไปใช้โดยเฉพาะกับการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะสำคัญของมนุษย์และอาจนำไปใช้ในกรณีอื่นๆ ในอนาคตเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพและเพื่อประโยชน์ของประชาชน บุคคลซึ่งได้รับการวินิจฉัยว่าสมองตาย ถือว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย สมองตายหมายถึง การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป แพทย์เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและตัดสินใจการตายของสมองตามเกณฑ์ของวิชาชีพ ดังนั้น เมื่อแพทย์ได้ใช้วิธีการที่ได้รับการยอมรับในการสรุปว่าคนไข้หนึ่งถึงแก่ความตายแล้ว บุคคลผู้อยู่ในสภาวะสมองตาย คือ การที่แกนสมองถูกทำลายจนสิ้นสุดการทำงาน โดยสิ้นเชิงตลอดไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตายที่คณะกรรมการแพทยสภากำหนดและออกเป็นประกาศแพทยสภาตามประกาศแพทยสภาดังกล่าว ย่อมถือได้ว่าเป็นการตายของบุคคล การที่จำเลยที่ 1 และที่ 4 แพทย์ผู้ร่วมกันผ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง และตัดออกจากร่างกายของนางสาวลัดดาและจำเลยที่ 1 และที่ 2 แพทย์ผู้ร่วมกันผ่าตัดเอาไตทั้ง 2 ข้าง ออกจากร่างกายของนางนางซึ่งอยู่ในสภาวะสมองตายตามประกาศแพทยสภา เรื่อง เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย เพื่อนำเอาอวัยวะนั้นไปทำการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่บุคคลอื่น จึงเป็นการกระทำต่อบุคคลที่ตายแล้วไม่มีสภาพเป็นบุคคลที่จะถูกฆ่าได้อีก ไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยต้องกันมาและพิพากษายกฟ้องนั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของ โจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(จตุรงค์ นามสใจ บุญมี สุทธิศิริ-ประสิทธิ์ เจริญถาวร โกคา)

ศาลอาญา - นายวิเชียร โบราณวัฒน์ ศาลอุทธรณ์ - นายอดิเทพ ธีระวัฒน์

แหล่งที่มา กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น 0403/2548

ต้น

หมายเหตุ